

KONWENCJA NARODÓW ZJEDNOCZONYCH
o zwalczaniu nielegalnego obrotu środkami odurzającymi
i substancjami psychotropowymi,
sporządzona w Wiedniu dnia 20 grudnia 1988 roku
(Załącznik do nr 15 Dz. U. poz. 69 z dn. 20 lutego 1995 r.)

Przekład

Strony konwencji, głęboko zaniepokojone skalą i wzrostem nielegalnej produkcji, nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, co stwarza poważne zagrożenie dla zdrowia i dobrobytu ludzi oraz wpływa szkodliwie na gospodarcze, kulturalne i polityczne podstawy społeczeństw, głęboko też zaniepokojone stale wzrastającym szerszym się wśród różnych grup społecznych nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, a zwłaszcza faktem, że w wielu częściach świata wykorzystuje się dzieci jako konsumentów na nielegalnym rynku zbytu narkotyków, a także dla celów nielegalnej produkcji, rozprowadzania i handlu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi, co stwarza niebezpieczeństwo o nieobliczalnych skutkach, uznając, że istnieją powiązania pomiędzy nielegalnym obrotem a innymi formami zorganizowanej przestępczości, co podważa praworządne stosunki gospodarcze i stanowi zagrożenie dla stabilności, bezpieczeństwa i suwerenności państw, uznając też, że nielegalny obrót stanowi działalność przestępczą o charakterze międzynarodowym, której zwalczanie wymaga szybkich działań o najwyższym priorytecie, świadome, że nielegalny obrót prowadzi do tworzenia olbrzymich finansowych zysków i bogactw, pozwalających ponadnarodowym organizacjom przestępczym na penetrowanie, deprawowanie i korumpowanie organów rządowych, legalnych przedsiębiorstw handlowych i finansowych, a także wszystkich grup społecznych, zdecydowane odebrać osobom zajmującym się nielegalnym obrotem mienie pochodzące z ich działalności przestępczej i w ten sposób zlikwidować główną pobudkę takiego ich postępowania, pragnąc usunąć podstawowe przyczyny prowadzące do nadużywania środków odurzających i substancji psychotropowych, włączając w to nielegalny popyt na te środki i substancje, a także ogromne zyski pochodzące z nielegalnego obrotu, uważając za konieczne podjęcie działań mających na celu kontrolę nad niektórymi substancjami takimi jak półprodukty i produkty chemiczne oraz rozpuszczalniki, które są stosowane przy wyrobie środków odurzających i substancji psychotropowych, a których łatwa dostępność doprowadziła do wzrostu nielegalnego wytwarzania takich środków i substancji, zdecydowane usprawnić współpracę międzynarodową na rzecz zwalczania nielegalnego obrotu drogą morską, uznając, że zwalczenie nielegalnego obrotu jest wspólną powinnością wszystkich państw i że dla osiągnięcia tego celu niezbędne są skoordynowane działania w ramach współpracy międzynarodowej, uznając właściwość Organizacji Narodów Zjednoczonych w dziedzinie kontroli nad środkami odurzającymi i wyrażając życzenie aby organy międzynarodowe, sprawujące taką kontrolę, działały w ramach tej Organizacji,

Akceptując naczelne zasady, zawarte w istniejących umowach dotyczących środków odurzających i substancji psychotropowych, oraz system kontroli stworzony przez te umowy, uznając konieczność wzmocnienia i uzupełnienia działań przewidzianych przez Jednolitą Konwencję O Środkach Odurzających z 1961 r., tę samą Konwencję zmieniają Protokołem z 1972 r. zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r., oraz Konwencję z 1971 r. o substancjach psychotropowych, w celu przeciwdziałania rozmiarom i zasięgowi nielegalnego obrotu i jego szkodliwym konsekwencjom, uznając również potrzebę wzmocnienia oraz ulepszenia skutecznych środków prawnych, dotyczących współpracy międzynarodowej w dziedzinie zwalczania przestępczości, zmierzających do przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi na skalę międzynarodową, pragnąc zawrzeć wszechstronną, skuteczną i sprawną konwencję międzynarodową skierowaną szczególnie przeciw nielegalnemu obrotowi, która brałaby pod uwagę różne aspekty problemu jako całości, a w szczególności te jego elementy, które nie są przewidziane w istniejących umowach dotyczących środków odurzających i substancji psychotropowych, uzgodniły, co następuje:

Artykuł 1
Określenia

Jeżeli nie podano wyraźnie innego znaczenia lub jeżeli inne znaczenie nie wynika z kontekstu, w rozumieniu niniejszej konwencji następujące określenia użyte w niniejszej konwencji mają niżej wskazane znaczenia:

- (a) "Organ" oznacza Międzynarodowy Organ Kontroli Środków Odurzających, utworzony na podstawie Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz tej samej Konwencji tej zmienionej Protokołem z 1972 r. zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;
- (b) "roślina konopi" oznacza każdą roślinę z rodzaju konopi;
- (c) "krzew koka" oznacza roślinę każdego gatunku z rodzaju *Erythroxylon*;
- (d) "przewoźnik" oznacza każdą osobę, a także każdą jednostkę publiczną, prywatną lub inną zajmującą się przewozem ludzi, towarów lub poczty odpłatnie, w drodze wynajmu lub w zamian za inne korzyści;

- (e) "Komisja" oznacza Komisję Środków Odurzających Rady Gospodarczej i Społecznej Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- (f) "przepadek mienia" - który obejmuje również konfiskatę mienia tam, gdzie jest stosowana - oznacza trwałe pozbawienie prawa własności na podstawie postanowienia sądu lub innej właściwej władzy;
- (g) "dostawa niejawnie nadzorowana" oznacza postępowanie, w którym pozwala się, aby nielegalne bądź podejrzane przesyłki zawierające środki odurzające, substancje psychotropowe, substancje wymienione w tabeli I i w tabeli II, załączonych do niniejszej konwencji, bądź substancje, którymi je zastąpiono, były wywożone, przewożone lub przywożone na obszar jednego lub więcej krajów za wiedzą i pod nadzorem właściwych władz, w celu ustalenia tożsamości osób, które są sprawcami przestępstw, o których mowa w artykule 3 ustęp 1 niniejszej konwencji;
- (h) "konwencja z 1961 r." oznacza Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;
- (i) "konwencja z 1961 r. z późniejszymi zmianami" oznacza Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r. ze zmianami wprowadzonymi Protokołem zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;
- (j) "konwencja z 1971 r." oznacza Konwencję o substancjach psychotropowych z 1971 r.;
- (k) "Rada" oznacza Radę Gospodarczą i Społeczną Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- (l) "zakaz obrotu" bądź "zajęcie" oznacza czasowy zakaz przekazywania, zamiany, użytkowania lub przemieszczania mienia bądź czasowe przejęcie powiernictwa, bądź władania mieniem na podstawie postanowienia sądu lub innej właściwej władzy;
- (m) "nielegalny obrót" oznacza przestępstwa określone w artykule 3 ustępy 1 i 2 niniejszej konwencji;
- (n) "środek odurzający" oznacza każdą substancję, naturalną bądź syntetyczną, wymienioną w tabelach I i II Jednolitej konwencji o środkach odurzających z 1961 r. oraz tej samej konwencji tej zmienionej Protokołem z 1972 r., zmieniającym Jednolitą konwencję o środkach odurzających z 1961 r.;
- (o) "mak lekarski" oznacza roślinę gatunku *Papaver somniferum L.*;
- (p) "nielegalne korzyści" oznaczają każde mienie uzyskane lub otrzymane, bezpośrednio bądź pośrednio, w związku z popełnieniem przestępstwa określonego w artykule 3 ustęp 1;
- (q) "mienie" oznacza wszelkiego rodzaju dobra, zarówno materialne, jak i niematerialne, ruchome i nieruchome, a także dokumenty prawne i inne stanowiące o istnieniu tytułu własności lub uprawnień do tych dóbr;
- (r) "substancja psychotropowa" oznacza każdą substancję, naturalną bądź syntetyczną, wymienioną w tabelach I, II, III i IV Konwencji o substancjach psychotropowych z 1971 r.;
- (s) "Sekretarz Generalny" oznacza Sekretarza Generalnego Organizacji Narodów Zjednoczonych;
- (t) "tabela I i tabela II" oznaczają odpowiednio ponumerowane spisy substancji, załączone do niniejszej konwencji, które mogą ulegać zmianie zgodnie z artykułem 12;
- (u) "państwo tranzytowe" oznacza państwo, przez którego obszar dokonywany jest nielegalny przewóz środków odurzających, substancji psychotropowych i substancji wymienionych w tabeli I i w tabeli II, a które nie jest ani krajem pochodzenia, ani krajem ostatecznego przeznaczenia tych środków i substancji.

Artykuł 2

Zakres stosowania konwencji

1. Celem niniejszej konwencji jest popieranie współpracy między Stronami, tak aby mogły one bardziej skutecznie przeciwdziałać różnym przejawom nielegalnego obrotu środkami odurzającymi i substancjami psychotropowymi mającymi międzynarodowy zasięg. W wykonaniu zobowiązań wynikających z niniejszej konwencji, Strony zastosują niezbędne środki, w tym środki prawne i administracyjne, będące w zgodzie z podstawowymi postanowieniami zawartymi w ich krajowych systemach prawnych.
2. Strony będą wypełniać zobowiązania wynikające z niniejszej konwencji w sposób zgodny z zasadami suwerennej równości oraz integralności terytorialnej państw i z zasadą nieingerencji w sprawy wewnętrzne innych państw.
3. Strona wstrzyma się na terytorium innej Strony od wykonywania jurysdykcji oraz wykonywania czynności, które w myśl prawa krajowego drugiej Strony są zastrzeżone wyłącznie dla władz tej Strony.

Artykuł 3

Przestępstwa i kary

1. Każda Strona podejmie środki, jakie okażą się niezbędne, w celu ustalenia za przestępcze, w myśl jej prawa krajowego, następujących czynności, jeśli zostały one dokonane umyślnie:
 - (a) (i) wyrób, wytwarzanie, sporządzanie wyciągów lub preparatów, oferowanie, proponowanie sprzedaży, rozprowadzanie, sprzedawanie, dostarczanie na wszelkiego rodzaju warunkach, pośredniczenie, wysyłanie, przesyłanie w transzycie, przewożenie, wywóz bądź przywóz każdego środka odurzającego bądź każdej substancji psychotropowej, dokonywane niezgodnie z postanowieniami konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami bądź Konwencji z 1971 r.;

(ii) uprawa maku lekarskiego, krzewu koka lub rośliny konopi dla celów produkowania środków odurzających, dokonywana niezgodnie z postanowieniami Konwencji z 1961 r. bądź Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami;

(iii) posiadanie bądź nabywanie każdego środka odurzającego lub substancji psychotropowej dla prowadzenia działań wymienionych w punkcie (i);

(iv) wyrób, przewożenie bądź rozprowadzanie urządzeń, materiałów lub substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II wiedząc, że mają być one użyte do celów nielegalnej uprawy, produkcji bądź wytwarzania środków odurzających lub substancji psychotropowych;

(v) organizowanie, zarządzanie lub finansowanie wszelkich działań przestępczych wymienionych w punktach (i), (ii), (iii) lub (iv);

(b) (i) zamiana lub przekazanie mienia, wiedząc, że mienie to pochodzi z przestępstwa lub przestępstw wymienionych w lit. (a) niniejszego ustępu lub ze współudziału w takim przestępstwie lub przestępstwach, w celu ukrycia lub zamaskowania nielegalnego pochodzenia tego mienia lub też w celu udzielenia pomocy jakiegokolwiek osobie, która współdziałała w popełnieniu takiego przestępstwa lub przestępstw po to, aby osoba ta uniknęła skutków prawnych swego postępowania;

(ii) ukrywanie lub maskowanie rzeczowej istoty, źródła, umiejscowienia, sposobu rozporządzania, przemieszczania, praw lub tytułu własności do mienia, wiedząc, że pochodzi ono z przestępstwa lub przestępstw, o których mowa w literze (a) niniejszego ustępu lub z udziału w takim przestępstwie lub przestępstwach;

c) z zastrzeżeniem postanowień swej konstytucji i podstawowych zasad swego systemu prawnego:

(i) nabywanie, posiadanie lub użytkowanie mienia, o którym wiadomo w chwili jego otrzymania, że pochodzi z przestępstwa lub przestępstw, o których mowa w lit. (a) niniejszego ustępu lub z udziału w takim przestępstwie lub przestępstwach;

(ii) posiadanie urządzeń, materiałów lub substancji wymienionych w tabeli I i w tabeli II, wiedząc, że są one lub mają być użyte w celu nielegalnego prowadzenia uprawy, produkcji bądź wytwarzania środków odurzających lub substancji psychotropowych;

(iii) publiczne zachęcanie lub nakłanianie innych osób, wszelkimi sposobami, do popełnienia przestępstw, o których mowa w niniejszym artykule lub do nielegalnego używania środków odurzających lub substancji psychotropowych;

(iv) udział, współudział lub jednoczenie się w zмовie mające na celu popełnienie lub próbę popełnienia któregośkolwiek przestępstwa określonego w niniejszym artykule, a także udzielanie pomocy, nakłanianie, ułatwanie i doradztwo w popełnieniu lub próbie popełnienia takiego przestępstwa.

2. Z zastrzeżeniem postanowień swej konstytucji i podstawowych zasad swojego systemu prawnego, każda Strona podejmie środki niezbędne do tego, aby posiadanie, nabywanie lub uprawa środków odurzających lub substancji psychotropowych dla osobistego użytku, niezgodne z postanowieniami Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami lub Konwencji z 1971 r., zostały uznane zgodnie z jej ustawodawstwem, jeżeli zostały dokonane umyślnie, za przestępstwa podlegające karze.

3. Wiedza, zamiar lub cel, stanowiące przesłankę przestępstwa, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, mogą być wywnioskowane ze stwierdzonych obiektywnych okoliczności.

4. (a) Każda Strona podejmie kroki aby popełnienie przestępstw określonych w ust. 1 niniejszego artykułu było zagrożone sankcją karną uwzględniającą poważny charakter takich przestępstw, taką jak kara więzienia lub inna kara pozbawienia wolności, kara grzywny i przepadek mienia;

(b) Strony mogą ustalić, oprócz wydania wyroku skazującego lub orzeczenia kary za popełnienie przestępstwa określonego w ustępie 1 niniejszego artykułu, że wobec przestępcy zostaną zastosowane takie środki jak leczenie, edukacja, opieka po leczeniu, rehabilitacja i resocjalizacja;

(c) Niezależnie od postanowień zawartych w poprzednich punktach, Strony mogą zastosować, w przypadkach mniejszej wagi, w zamiast wydania wyroku skazującego lub orzeczenia kary takie środki jak edukacja, rehabilitacja, resocjalizacja, a także, gdy przestępca jest osobą nadużywającą środków odurzających lub substancji psychotropowych, leczenie i opiekę po leczeniu;

(d) Strony mogą zastosować wobec przestępcy leczenie, edukację, opiekę po leczeniu, rehabilitację i resocjalizację albo zamiast wyroku skazującego lub orzeczenia kary, albo w uzupełnieniu wyroku skazującego lub orzeczenia kary za popełnienie przestępstwa określonego w ustępie 2 niniejszego artykułu.

5. Strony zapewnią, że ich sądy i inne urzędy sprawujące władzę sądową będą brały pod uwagę, jako okoliczności obciążające w odniesieniu do popełnienia przestępstw określonych w ustępie 1 niniejszego artykułu, takie faktyczne okoliczności jak:

(a) współudział w popełnieniu przestępstwa przez zorganizowaną grupę przestępczą, do której przestępca należy;

(b) współudział przestępcy w innych międzynarodowych zorganizowanych działaniach przestępczych;

(c) współudział przestępcy w innych nielegalnych działaniach, ułatwionych przez popełnienie przestępstwa;

- (d) użycie siły lub broni przez przestępcę;
 - (e) fakt, że przestępca piastuje urząd publiczny i przestępstwo jest powiązane z tym urzędem;
 - (f) znęcanie się lub wykorzystywanie nieletnich;
 - (g) fakt, że przestępstwo zostało popełnione w zakładzie karnym, w placówce oświatowej, w jednostce opieki społecznej lub w ich bezpośredniej bliskości, lub w miejscach, które młodzież szkolna i studenci wykorzystują w celach kształcenia, sportu lub działalności społecznej;
 - (h) uprzednie wyroki skazujące, zwłaszcza za podobne przestępstwa, zarówno za granicą, jak i w kraju, w zakresie, w jakim pozwala na to prawo krajowe Strony.
6. Strony będą starały się zapewnić, aby posiadane w ramach ich prawa krajowego uprawnienia dyskrecjonalne, stosowane przy ściganiu osób podejrzanych, o popełnienie przestępstw określonych w niniejszym artykule, były wykorzystywane w sposób zapewniający maksymalną skuteczność działań organów ścigania w odniesieniu do tych przestępstw, oraz będą brały pod uwagę konieczność przeciwdziałania popełnianiu takich przestępstw.
7. Strony zapewnią, że ich sądy i inne właściwe władze będą brały pod uwagę ciężki charakter przestępstw wymienionych w ustępie 1 niniejszego artykułu i okoliczności wymienione w ustępie 5 niniejszego artykułu, gdy będą rozważać możliwość wcześniejszego lub warunkowego zwolnienia osób skazanych za takie przestępstwa.
8. Strona ustanowi w swoim prawie krajowym, tam, gdzie zajdzie taka potrzeba, długi okres przedawnienia odnoszący się do rozpoczęcia postępowania w sprawach przestępstw, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, i jeszcze dłuższy okres dla przypadków, gdy domniemany oskarżony uszedł wymiarowi sprawiedliwości.
9. Każda Strona podejmie odpowiednie kroki, zgodnie z jej systemem prawnym, aby zapewnić, że osoba oskarżona bądź skazana za przestępstwo określone w ustępie 1 niniejszego artykułu, która przebywa na jej terytorium, będzie obecna podczas niezbędnego postępowania sądowego.
10. W celu współdziałania między Stronami w ramach niniejszej konwencji, w tym zwłaszcza dla współpracy, o której mowa w artykule 5, 6, 7 i 9, przestępstwa wymienione w niniejszym artykule nie będą uważane za przestępstwa skarbowe, przestępstwa polityczne, bądź jako popełnione z pobudek politycznych, z zastrzeżeniem, że nie narusza to postanowień konstytucji i podstawowych zasad prawa krajowego Stron.
11. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza zasady, że określenie przestępstw, o których jest w nim mowa, oraz środków obrony prawnej należy do prawa krajowego Strony i że te przestępstwa będą ścigane i karane zgodnie z tym prawem.

Artykuł 4 Jurysdykcja

1. Każda Strona:

- (a) podejmie kroki niezbędne, aby ustanowić swoją jurysdykcję w odniesieniu do przestępstw określonych w artykule 3, ustęp 1, jeżeli:
 - (i) przestępstwo zostało popełnione na jej obszarze;
 - (ii) przestępstwo zostało popełnione na pokładzie statku jej bandery bądź na pokładzie samolotu, który w czasie popełnienia przestępstwa był zarejestrowany zgodnie z jej prawem;
- (b) może podjąć kroki niezbędne dla ustanowienia jej jurysdykcji nad przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, jeżeli:
 - (i) przestępstwo zostało popełnione przez jej obywatela lub osobę, która ma na jej obszarze miejsce stałego pobytu;
 - (ii) przestępstwo zostało popełnione na pokładzie statku, co do którego Strona została upoważniona do podjęcia właściwych działań zgodnie z artykułem 17, z zastrzeżeniem, że jurysdykcja ta będzie wykonywana tylko na podstawie porozumień bądź uzgodnień, o których mowa w ustępach 4 i 9 wymienionego artykułu;
 - (iii) przestępstwo jest jednym z przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1 litera (c), punkt (iv) i zostało popełnione poza jej obszarem w celu popełnienia na jej obszarze przestępstwa określonego w artykule 3 ustęp 1.

2. Każda Strona:

- (a) podejmie także takie kroki, jakie są niezbędne dla ustanowienia jej jurysdykcji nad przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, gdy domniemany sprawca znajduje się na jej obszarze, a nie zostanie przez nią wydany innej Stronie, ponieważ:
 - (i) przestępstwo zostało popełnione na jej obszarze lub na pokładzie statku jej bandery lub też na pokładzie samolotu, który był zarejestrowany zgodnie z jej prawem w czasie popełnienia przestępstwa, bądź
 - (ii) przestępstwo zostało popełnione przez jednego z jej obywateli;

(b) może podjąć także takie kroki, jakie są niezbędne dla ustanowienia jej jurysdykcji nad przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, gdy domniemany sprawca znajduje się na jej obszarze, a nie zostanie przez nią wydany innej stronie.

3. Niniejsza konwencja nie narusza wykonywania jurysdykcji w sprawach karnych, ustanowionej przez Stronę zgodnie z jej prawem krajowym.

Artykuł 5

Przebieg nielegalnych korzyści

1. Każda Strona podejmie kroki, jakie mogą być niezbędne dla umożliwienia dokonania konfiskaty:

(a) nielegalnych korzyści uzyskanych w związku z popełnieniem przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1 bądź też mienia, którego wartość odpowiada wartości takich korzyści;

(b) środków odurzających i substancji psychotropowych, materiałów i urządzeń, a także innego wyposażenia używanego bądź przewidzianego do użycia w jakikolwiek sposób w związku z popełnieniem przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1.

2. Każda Strona podejmie także takie kroki, jakie mogą być niezbędne, aby umożliwić właściwym władzom ustalenie, odszukanie, zakazanie obrotu bądź zajęcie nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia, a także innych przedmiotów, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, w celu ewentualnej ich konfiskaty.

3. Aby umożliwić zastosowanie środków, o których mowa w niniejszym artykule, każda Strona upoważni swoje sądy lub inne kompetentne organy, do żądania udostępnienia lub dokonania zajęcia dokumentów bankowych, finansowych bądź handlowych. Strona nie odmówi działania zgodnie z postanowieniami niniejszego ustępu z powodu tajemnicy bankowej.

4. (a) Na wniosek przedstawiony na podstawie postanowień niniejszego artykułu przez Stronę posiadającą jurysdykcję nad przestępstwem określonym w artykule 3 ustęp 1 Strona, na której obszarze znajdują się nielegalne korzyści, mienie, wyposażenie, a także inne przedmioty, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, uczyni, co następuje:

(i) przekaze ten wniosek swym właściwym władzom dla uzyskania postanowienia o przypadku mienia, a jeżeli takie postanowienie zostanie wydane, to nada mu tytuł wykonawczy; bądź

(ii) przekaze swoim właściwym władzom, do wykonania w żądanym zakresie, postanowienie o przypadku mienia wydane przez Stronę wzywającą na podstawie ustępu 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia, a także innych przedmiotów, o których mowa w ustępie 1, znajdujących się na obszarze Strony wzywanej.

(b) Na wniosek przedstawiony na podstawie postanowień niniejszego artykułu przez inną Stronę posiadającą jurysdykcję nad przestępstwem określonym w artykule 3 ustęp 1 Strona wezwana podejmie kroki niezbędne w celu ustalenia, odszukania, zakazania obrotu bądź zajęcia nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia bądź innych przedmiotów, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, w celu ewentualnej ich konfiskaty na podstawie postanowienia wydanego bądź przez Stronę wzywającą - bądź zgodnie z wnioskiem, o którym mowa w literze (a) niniejszego ustępu - przez Stronę wzywaną.

(c) Postanowienia lub działania, o których mowa w literach (a) i (b) niniejszego ustępu będą podejmowane przez Stronę wzywaną zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa krajowego, a także z obowiązującymi zasadami postępowania prawnego bądź też zgodnie z postanowieniami każdej dwustronnej i wielostronnej umowy, porozumienia lub uzgodnienia, którymi może być związana wobec Strony wzywającej.

(d) Postanowienia artykułu 7 ustępy od 6 do 19 stosuje się *mutatis mutandis*. W uzupełnieniu informacji przedstawionych w artykule 7 ustęp 10 wnioski przedstawiane na podstawie niniejszego artykułu powinny zawierać:

(i) w przypadku wniosku przewidzianego w literze (a) punkt (i) niniejszego ustępu, opis mienia, które ma być przedmiotem przypadku, oraz opis sprawy, na którym opierała się Strona wzywająca, w zakresie umożliwiającym Stronie wzywanej uzyskanie postanowienia zgodnie z przepisami prawa krajowego;

(ii) w przypadku wniosku przewidzianego w literze (a) punkt (ii) - dopuszczalny z punktu widzenia prawnego odpis postanowienia o przypadku mienia, wydany przez Stronę wzywającą, który stanowi podstawę wniosku, opis sprawy, a także oświadczenie w jakim zakresie żądane jest wykonanie postanowienia;

(iii) w przypadku wniosku przewidzianego w literze (b) - opis sprawy, na którym opierała się Strona wzywająca, a także wyszczególnienie żądanych czynności.

(e) Strony przedstawią Sekretarzowi Generalnemu teksty swoich ustaw i rozporządzeń, które zapewnią wprowadzenie w życie postanowień niniejszego ustępu, a także teksty wszelkich ewentualnych zmian w tych ustawach i rozporządzeniach.

(f) Jeżeli Strona ustali, że zastosowanie przez nią postępowania, o którym mowa w lit. (a) i (b) niniejszego ustępu, zależy od istnienia odpowiedniej umowy, to Strona ta będzie uważała niniejszą konwencję za niezbędną i wystarczającą podstawę prawną.

(g) Strony będą dążyły do zawarcia dwustronnych i wielostronnych traktatów, umów i porozumień w celu zwiększenia skuteczności współpracy międzynarodowej w zakresie omawianym w niniejszym artykule.

5. (a) Nielegalne korzyści bądź mienie, które skonfiskowała Strona zgodnie z postanowieniem ustępu 1 lub ustępu 4 niniejszego artykułu, będą spożytkowane przez Stronę zgodnie z jej prawem krajowym i zasadami postępowania administracyjnego.

(b) Jeśli Strona działa na wniosek innej Strony zgodnie z niniejszym artykułem, to może specjalnie rozważyć zawarcie umów odnoszących się do:

(i) przekazania równowartości takich nielegalnych korzyści lub mienia bądź funduszy uzyskanych ze sprzedaży takich korzyści lub mienia, lub ich znacznej części, na rzecz organów międzyrządowych wyspecjalizowanych w walce z nielegalnym obrotem i nadużywaniem środków odurzających i substancji psychotropowych;

(ii) dzielenia się z innymi Stronami, regularnie lub w zależności od przypadku tymi korzyściami lub mieniem bądź funduszami uzyskanymi ze sprzedaży takich korzyści lub mienia, zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony, przepisami postępowania administracyjnego bądź dwustronnymi lub wielostronnymi porozumieniami, zawartymi w tym celu.

6. (a) Jeżeli nielegalne korzyści zostały przekształcone lub zamienione na inne mienie, to wobec takiego mienia będzie prowadzone postępowanie, o którym mowa w niniejszym artykule, zamiast wobec tych nielegalnych korzyści.

(b) Jeżeli nielegalne korzyści zostały złączone z mieniem nabytym ze źródeł legalnych, to mienie takie, niezależnie od uprawnień odnoszących się do zakazania obrotu tym mieniem bądź jego zajęcia, będzie podlegać przypadkowi do wysokości, na jaką została określona wartość złączonych nielegalnych korzyści stanowiących część tego mienia.

(c) Dochody i inne korzyści pochodzące z :

(I) nielegalnych korzyści;

(II) mienia, na które zostały one przekształcone lub zamienione; bądź

(III) mienia, z którym nielegalne korzyści zostały złączone, podlegać będą przepisom, o których mowa w niniejszym artykule, w ten sam sposób i w takim samym zakresie, jak te korzyści.

7. Każda Strona może ustalić, że obowiązek udowodnienia legalnego pochodzenia domniemanych nielegalnych korzyści bądź innego mienia, które miałyby ulegać przypadkowi, może zostać odwrócony w takim zakresie, w jakim takie postępowanie jest zgodne z zasadami prawa krajowego Strony i z istotą postępowania sądowego bądź innego, które ma tu zastosowanie.

8. Postanowienia niniejszego artykułu nie będą interpretowane jako naruszające prawa osób trzecich działających w dobrej wierze.

9. Żadne z postanowień niniejszego artykułu nie narusza zasady, że działania, o których jest w nim mowa, są określane i stosowane zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa krajowego Strony.

Artykuł 6 Ekstradycja

1. Postanowienia niniejszego artykułu stosuje się do przestępstw uznanych przez Strony zgodnie z artykułem 3 ustęp 1.

2. Każde przestępstwo, do którego ma zastosowanie niniejszy artykuł, jest uważane za przestępstwo należące do kategorii przestępstw obejmowanych ekstradycją w każdej istniejącej między Stronami umowie o ekstradycji. Strony zapewnią zaliczenie takich przestępstw do przestępstw obejmowanych ekstradycją w każdej umowie o ekstradycji, która będzie zawarta pomiędzy Stronami.

3. Jeżeli Strona, która uzależnia ekstradycję od istnienia umowy o ekstradycji, otrzyma wniosek o wydanie od Strony, z którą nie zawarła umowy o ekstradycji, może ona uznać niniejszą konwencję za podstawę prawną wydania w związku z jakimkolwiek przestępstwem, o którym mowa w niniejszym artykule. Strony, które potrzebują szczegółowego aktu prawnego dla zastosowania tej konwencji jako podstawy do ekstradycji, rozważą wprowadzenie takiego ustawodawstwa jakie może być niezbędne w tym zakresie.

4. Strony, które nie uzależniają ekstradycji od istnienia umowy o ekstradycji, uznają przestępstwa, o których mowa w niniejszym artykule, za przestępstwa podlegające ekstradycji pomiędzy Stronami.

5. Ekstradycja będzie podlegać warunkom przewidzianym w przepisach prawa Strony wzywanej bądź w stosowanych umowach o ekstradycji, włączając w to powody, dla których Strona wzywana może odmówić wydania.

6. Przy rozpatrywaniu wniosków otrzymanych zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu Strona wzywana może odmówić zastosowania się do takich wniosków, jeśli istnieją poważne powody, które pozwalają jej władzom sądowym lub innym właściwym organom uważać, że zastosowanie się do wniosku ułatwi prześladowanie lub ukaranie którejkolwiek osoby z powodu jej rasy, religii, narodowości bądź poglądów politycznych, bądź z któregokolwiek z tych powodów zaszkodzi którejkolwiek osobie objętej wnioskiem.

7. Strony będą starały się przyspieszyć postępowanie w sprawie wydania i uprościć wymogi odnoszące się w tym zakresie do dowodów wymaganych w odniesieniu do któregośkolwiek przestępstwa, do którego mają zastosowanie postanowienia niniejszego artykułu.

8. Z zastrzeżeniem postanowień swojego prawa krajowego i zawartych przez siebie umów o ekstradycji, Strona wzywana może, jeżeli uzna, że wymagają tego okoliczności sprawy i że są one pilne, a także na wniosek Strony wzywającej, aresztować tymczasowo osobę, o której wydanie się zwrócono i która przebywa na obszarze tej Strony, bądź podjąć inne właściwe kroki, aby zapewnić obecność tej osoby w toku postępowania o wydanie.

9. Nie naruszając uprawnień dotyczących wykonywania jurysdykcji w sprawach karnych, ustanowionej przepisami prawa krajowego Strony, Strona, na której obszarze ujawniono domniemanego przestępcę, uczyni, co następuje:

(a) jeżeli nie wyda go w związku z przestępstwem określonym w artykule 3 ustęp 1 z powodów podanych w artykule 4 ustęp 2 lit (a), to przekaże sprawę właściwym władzom w celu wszczęcia postępowania karnego, chyba że uzgodniono inaczej ze Stroną wzywającą;

(b) jeżeli nie wyda go w związku z wymienionym przestępstwem, a ustanowiła swoją jurysdykcję nad przestępstwem zgodnie z artykułem 4 ustęp 2 lit. (b), to przekaże sprawę swoim właściwym władzom w celu wszczęcia postępowania karnego, jeśli Strona wzywająca nie zgłosiła odmiennego wniosku dla zachowania swej jurysdykcji w sprawie.

10. Jeżeli zwrócono się z żądaniem wydania w celu wykonania wyroku, a ekstradycji odmówiono, ponieważ poszukiwana osoba jest obywatelem Strony wzywanej, to Strona wzywana, jeżeli pozwala na to prawo krajowe tej Strony i zgodnie z wymogami tego prawa, rozważy na wniosek Strony wzywającej wykonanie wyroku wydanego na podstawie przepisów prawa Strony wzywającej, bądź odbywanie pozostałej części kary.

11. Strony będą starały się zawierać dwustronne i wielostronne umowy w celu realizacji lub zwiększenia skuteczności ekstradycji.

12. Strony rozważą możliwość zawarcia dwustronnych lub wielostronnych porozumień, dotyczących przypadków szczególnych bądź o charakterze ogólnym, w sprawie przekazania do swych krajów osób skazanych na karę więzienia bądź na inne kary pozbawienia wolności za przestępstwa, do których odnoszą się postanowienia niniejszego artykułu, aby odbywały one tam resztę nałożonej na nie kary.

Artykuł 7

Wzajemna pomoc prawna

1. Strony będą udzielać sobie wzajemnie, zgodnie z niniejszym artykułem, w jak najszerszym zakresie, pomocy prawnej w postępowaniu wyjaśniającym, przygotowawczym lub sądowym, w odniesieniu do przestępstw podlegających karze, o których mowa w artykule 3 ustęp 1.

2. Wzajemna pomoc prawna, udzielana zgodnie z niniejszym artykułem, może być żądana dla następujących celów:

(a) zebrania dowodów lub oświadczeń od osób;

(b) doręczenia dokumentów sądowych;

(c) prowadzenia rewizji i dokonywania zajęcia;

(d) badania przedmiotów i dokonywania wizji lokalnych;

(e) uzyskiwania informacji i zbierania dowodów;

(f) uzyskiwania oryginałów lub uwierzytelnionych odpisów właściwych dokumentów i zapisów, włączając w to zapisy bankowe, dokumenty finansowe oraz dokumenty spółek i przedsiębiorstw;

(g) ustalenia lub odszukania nielegalnych korzyści, mienia, wyposażenia, a także innych przedmiotów w celach dowodowych.

3. Strony mogą sobie udzielać wzajemnie także innego rodzaju pomocy prawnej dozwolonej przez przepisy prawa krajowego Strony wzywanej.

4. Na żądanie Strony będą ułatwiały bądź popierały, w zakresie zgodnym z przepisami ich prawa krajowego i ich praktykami, obecność osób bądź dostęp do nich, łącznie z osobami uwięzionymi, które wyrażą zgodę, aby dopomóc w prowadzeniu śledztwa lub brać udział w postępowaniu.

5. Strona nie może odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej wynikającej z postanowień niniejszego artykułu, powołując się na wymogi zachowania tajemnicy bankowej.

6. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają obowiązków wynikających z innych umów, zarówno dwustronnych jak i wielostronnych, które dotyczą lub będą dotyczyć, w całości lub w części, udzielania wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych.

7. Ustępy 8 do 19 niniejszego artykułu będą znajdować zastosowanie w odniesieniu do wniosków przedkładanych na podstawie niniejszego artykułu, jeżeli Strony, których to dotyczy, nie są związane umową o wzajemnej pomocy prawnej. Jeżeli Strony te są związane taką umową, to odpowiednie postanowienia tej umowy będą miały zastosowanie, chyba że Strony zgodzą się, aby zamiast nich stosować postanowienia ustępów od 8 do 19 niniejszego artykułu.

8. Strony wyznaczają organ bądź, jeżeli będzie to konieczne, kilka organów, które będą ponosić odpowiedzialność i będą władne wykonywać wnioski o udzielenie pomocy prawnej bądź przekazywać je właściwym organom do wykonania. Strony zawiadomią Sekretarza Generalnego o wyznaczeniu takiego organu bądź organów. Wnioski o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej i wszelkie zawiadomienia z tym związane będą przekazywane pomiędzy urzędami wyznaczonymi przez Strony; postanowienie to nie narusza prawa Strony do żądania, aby takie wnioski i zawiadomienia były jej przesyłane drogą dyplomatyczną, a także w przypadkach nagłych, jeśli Strony wyrażą na to zgodę i będzie to możliwe - środkami łączności Międzynarodowej Organizacji Policji Kryminalnej.

9. Wnioski powinny być sporządzane na piśmie w języku uznanym przez Stronę wzywaną. Informacja o języku lub językach uznanych przez każdą Stronę powinna być przez nią podana Sekretarzowi Generalnemu. W przypadkach nagłych i gdy Strony wyrażą na to zgodę, wnioski mogą być zgłaszane ustnie, ale powinny być bezzwłocznie potwierdzone na piśmie.

10. Wniosek o udzielenie wzajemnej pomocy prawnej winien zawierać:

(a) oznaczenie urzędu składającego wniosek;

(b) opis przedmiotu wniosku i istoty postępowania wyjaśniającego, przygotowawczego bądź sądowego, którego wniosek dotyczy, a także nazwę i funkcję organu, który prowadzi takie postępowanie wyjaśniające, przygotowawcze bądź sądowe;

(c) zwięzły opis sprawy, z wyjątkiem przypadku, gdy przedmiotem wniosku jest doręczenie dokumentów sądowych;

(d) opis żądanej pomocy i szczegóły każdego postępowania, które Strona wzywająca życzy sobie aby były zastosowane;

(e) jeśli jest to możliwe, tożsamość, miejsce pobytu, narodowość każdej osoby, której wniosek dotyczy;

(f) określenie celu, któremu mają służyć zebrane dowody i informacje bądź prowadzone postępowanie.

11. Strona wzywana może zwrócić się o dostarczenie dodatkowych informacji, gdy okażą się one konieczne dla wykonania wniosku zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony lub gdy może to ułatwić jego wykonanie.

12. Wniosek zostanie wykonany zgodnie z przepisami prawa krajowego Strony wzywanej oraz, jeśli nie jest to sprzeczne z prawem krajowym Strony wzywanej i jeśli jest to możliwe, zgodnie z postępowaniem określonym we wniosku.

13. Strona wzywająca nie przekaze ani nie będzie używała informacji lub dowodów dostarczonych przez Stronę wzywaną dla celów postępowania wyjaśniającego, przygotowawczego bądź sądowego, innego niż podane we wniosku, bez uprzedniej zgody Strony wzywanej.

14. Strona wzywająca może wymagać, aby Strona wzywana utrzymała w tajemnicy fakt zgłoszenia wniosku i jego istotę, z wyjątkiem danych koniecznych do jego wykonania. Jeżeli Strona wzywana nie może dotrzymać wymogu tajemnicy, to powinna niezwłocznie zawiadomić o tym Stronę wzywającą.

15. Można odmówić udzielenia wzajemnej pomocy prawnej, gdy:

(a) wniosek został złożony niezgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu;

(b) jeżeli Strona wzywana uważa, że wykonanie wniosku może naruszyć jej suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny bądź inne jej podstawowe interesy;

(c) jeżeli przepisy prawa krajowego Strony wzywanej zakazują jej organom prowadzenia czynności, których dotyczy wniosek, w odniesieniu do podobnych przestępstw będących przedmiotem postępowania wyjaśniającego, przygotowawczego bądź sądowego w zakresie ich własnej jurysdykcji;

(d) jeżeli wypełnienie wniosku byłoby sprzeczne z systemem prawnym Strony wzywanej w zakresie udzielania przez Stronę pomocy prawnej.

16. W przypadku odmowy udzielenia wzajemnej pomocy prawnej, należy podać przyczyny tej odmowy.

17. Udzielenie wzajemnej pomocy prawnej może zostać odłożone przez Stronę wzywaną, jeżeli przeszkadza to prowadzonemu postępowaniu wyjaśniającemu, przygotowawczemu bądź sądowemu. W takim przypadku Strona wzywana zwróci się do Strony wzywającej, aby ustalić, czy pomoc może zostać udzielona w sposób i pod warunkami, które Strona wzywana uznaje za niezbędne.

18. Żaden świadek, biegły, bądź inna osoba, która wyrazi zgodę na złożenie zeznania bądź pomoc w postępowaniu wyjaśniającym, przygotowawczym lub sądowym na obszarze Strony wzywającej, nie będzie prześladowana, uwięziona, ukarana ani nie będzie ograniczona w swej wolności osobistej na tym obszarze w związku z jej czynami, zaniechaniami bądź wyrokami skazującymi, wydanymi do chwili jej odjazdu z obszaru Strony wzywanej. Nietykalność ta przestanie obowiązywać, jeżeli świadek, biegły bądź inna osoba, która w okresie piętnastu dni kalendarzowych, bądź przez inny okres uzgodniony pomiędzy Stronami, licząc od daty, w której zostali oficjalnie powiadomieni, że ich obecność nie jest już wymagana przez organy sądowe, mieli możliwość opuszczenia danego obszaru, a mimo to pozostali na nim dobrowolnie lub po jego opuszczeniu powrócili z własnej woli.

19. Zwykle koszty wykonania wniosku będą ponoszone przez Stronę wzywaną, jeśli nie nastąpi odmienne uzgodnienie pomiędzy zainteresowanymi Stronami. Jeżeli dla wypełnienia wniosku są konieczne poważne bądź nadzwyczajne wydatki, Strony przeprowadzą rozmowy, aby ustalić tryb i warunki wykonania takiego wniosku, a także sposób poniesienia kosztów.

20. Strony rozważą możliwość, jeśli będzie to konieczne, zawarcia dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień, które służyłyby realizacji postanowień zawartych w niniejszym artykule, zapewniałyby im praktyczną skuteczność lub wzmacniały ich zastosowanie.

Artykuł 8

Przeniesienie postępowania karnego

Strony rozważą możliwość wzajemnego przenoszenia postępowania karnego w sprawach przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1, w przypadkach gdy przeniesienie to byłoby w interesie odpowiedniego wymiaru sprawiedliwości.

Artykuł 9

Inne formy współpracy i szkolenia

1. Strony będą ściśle współpracować między sobą, zgodnie z ich odpowiednimi krajowymi systemami prawa i administracji, w celu zwiększenia skuteczności działania w zakresie zwalczania przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1. W szczególności, na podstawie dwustronnych lub wielostronnych porozumień lub uzgodnień, Strony:

(a) ustanowią i będą utrzymywać kanały łączności pomiędzy ich właściwymi urzędami i służbami, aby ułatwić rzetelną i sprawną wymianę informacji dotyczących wszystkich aspektów związanych z przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1, włączając w to, jeżeli zainteresowane Strony będą uważać za właściwe, ich powiązania z inną działalnością przestępczą;

(b) będą współpracowały pomiędzy sobą w prowadzeniu śledztw w odniesieniu do przestępstw mających charakter międzynarodowy określonych w artykule 3 ustęp 1, w zakresie ustalania:

(i) tożsamości, miejsca przebywania i działalności osób podejrzanych o udział w przestępstwach określonych w artykule 3 ustęp 1;

(ii) przepływu dochodów lub mienia pochodzącego z popełnienia takich przestępstw;

(iii) przewozu środków odurzających, substancji psychotropowych, substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II niniejszej konwencji, a także wyposażenia używanego lub mającego być użytym przy popełnieniu takich przestępstw;

(c) w stosownych przypadkach i jeżeli nie jest to zakazane przez przepisy prawa krajowego, będą tworzyły wspólne zespoły mające na celu realizowanie postanowień niniejszego ustępu, mając przy tym na uwadze konieczność zapewnienia bezpieczeństwa zarówno ich uczestnikom jak i działaniom.

Urzednicy każdej ze Stron uczestniczący w takich zespołach będą działali z upoważnienia właściwych organów Strony, na której obszarze prowadzone jest działanie; we wszystkich takich przypadkach zainteresowane Strony zapewnią, aby suwerenność Strony, na której obszarze dokonywane będzie działanie, była w pełni uszanowana;

(d) dostarczą, w odpowiednich przypadkach, stosowne ilości substancji potrzebnych do celów analitycznych bądź przy prowadzeniu dochodzenia;

(e) ułatwią skuteczną koordynację pomiędzy ich właściwymi urzędami i służbami i będą popierać wymianę personelu i innych specjalistów, włącznie z ustanowieniem urzędników łącznikowych.

2. Każda Strona będzie, w niezbędnym zakresie, prowadziła, rozwijała lub usprawniała odpowiednie programy szkoleniowe dla służb ścigania i innego personelu, w tym personelu celnego, którego zadaniem jest walka z przestępstwami określonymi w artykule 3 ustęp 1. Programy te powinny w szczególności obejmować:

(a) metody stosowane przy wykrywaniu i zwalczaniu przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1;

(b) trasy i metody używane przez osoby podejrzane o współudział w przestępstwach określonych w artykule 3 ustęp 1, w szczególności w państwach tranzytowych, oraz właściwe sposoby przeciwdziałania;

(c) sposoby nadzoru nad przywozem i wywozem za granicę środków odurzających, substancji psychotropowych oraz substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II;

(d) sposoby wykrywania i nadzorowania przepływu dochodów i mienia, pochodzących z popełnienia przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1, a także środków odurzających, substancji psychotropowych i substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II używanych lub przeznaczonych do użycia przy popełnieniu takich przestępstw;

(e) metody używane przy przekazywaniu, ukrywaniu bądź zacieraniu pochodzenia takich dochodów, mienia lub wyposażenia;

(f) gromadzenie dowodów;

(g) sposoby kontroli w wolnych strefach celnych i w wolnych portach;

(h) współczesne techniki śledcze.

3. Strony będą sobie wzajemnie pomagać w planowaniu i wprowadzaniu w życie programów szkoleniowych i badawczych mających na celu wymianę doświadczeń w zakresie, o którym jest mowa w ustępie 2 niniejszego artykułu, i w tym celu będą także, w miarę możliwości, wykorzystywać regionalne i międzynarodowe konferencje i seminaria, aby ułatwić współpracę i pobudzać wymianę poglądów

dotyczących zagadnień wspólnego zainteresowania, włączając w to także problemy i potrzeby krajów tranzytowych.

Artykuł 10

Międzynarodowa współpraca i pomoc dla krajów tranzytowych

1. Strony będą współpracowały, bezpośrednio lub poprzez właściwe organizacje międzynarodowe bądź regionalne, aby pomóc i wesprzeć państwa tranzytowe, a w szczególności kraje rozwijające się potrzebujące takiej pomocy i wsparcia, tak dalece, jak to jest możliwe, poprzez programy współpracy technicznej w zakresie przeciwdziałania nielegalnemu wwozowi i tranzytowi oraz innym tego typu działaniom.
2. Strony mogą podjąć działania, bezpośrednio lub poprzez właściwe organizacje międzynarodowe lub regionalne, mające na celu zapewnienie pomocy finansowej takim państwom tranzytowym, aby mogły one zwiększyć i wzmocnić infrastrukturę potrzebną dla skutecznego zwalczania i zapobiegania nielegalnemu obrotowi.
3. Strony mogą zawierać dwustronne lub wielostronne umowy lub porozumienia celem zwiększenia skuteczności współpracy międzynarodowej prowadzonej w myśl niniejszego artykułu, a także rozważyć uzgodnienia finansowe w tym zakresie.

Artykuł 11

Dostawy niejawnie nadzorowane

1. Jeżeli podstawowe zasady odnośnych systemów prawa krajowego na to zezwalają, Strony podejmą odpowiednie kroki, w granicach swoich możliwości, aby wyrazić zgodę na odpowiednie stosowanie niejawnego nadzorowania przewozu międzynarodowego, na podstawie porozumień lub uzgodnień wzajemnie potwierdzonych, celem ustalenia tożsamości osób uczestniczących w popełnianiu przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1 i podjęcia przeciwko nim kroków prawnych.
2. Decyzje o zastosowaniu niejawnego nadzorowania dostawy będą podejmowane odrębnie w każdym przypadku i mogą, w razie potrzeby, obejmować ustalenia w sprawach ponoszenia kosztów, a także uzgodnienia odnoszące się do wykonywania jurysdykcji przez zainteresowane Strony.
3. Nielegalne przesyłki, w odniesieniu do których podjęto decyzję o zastosowaniu niejawnego nadzorowania dostawy, mogą, za zgodą zainteresowanych Stron, zostać przejęte i dopuszczone do dalszego przewozu przy pozostawieniu środków odurzających lub substancji psychotropowych w stanie nienaruszonym lub po ich usunięciu bądź zastąpieniu w całości lub w części przez inne substancje.

Artykuł 12

Substancje często stosowane przy nielegalnym wytwarzaniu środków odurzających lub substancji psychotropowych

1. Strony podejmą kroki, jakie uznają za stosowne, aby zapobiegać kierowaniu substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II do nielegalnej produkcji środków odurzających i substancji psychotropowych i będą w tym względzie współpracować ze sobą.
2. Jeżeli jedna ze Stron lub Organ posiada informacje, z których, jej zdaniem, może wynikać konieczność umieszczenia jakiejś substancji w tabeli I lub tabeli II, to zgłasza to Sekretarzowi Generalnemu, wraz z należyтыми informacjami uzasadniającymi zgłoszenie. Tryb opisany w ustępach 2 do 7 niniejszego artykułu stosuje się także, jeżeli jedna ze Stron lub Organ będą w posiadaniu informacji uzasadniających wykreślenie jakiejś substancji z tabeli I lub tabeli II bądź przeniesienie substancji z jednej tabeli do drugiej.
3. Sekretarz Generalny poda do wiadomości to zgłoszenie oraz wszystkie informacje, które uzna za istotne, Stronom, Komisji oraz, jeżeli zgłoszenia przekazuje Strona - Organowi. Strony prześlą swoje uwagi dotyczące zgłoszenia Sekretarzowi Generalnemu, wraz z dodatkowymi informacjami, które mogą pomóc Organowi w ustaleniu jego oceny, a Komisji - w podjęciu decyzji.
4. Jeżeli Organ, biorąc pod uwagę zakres, znaczenie i różnorodność stosowania danej substancji do celów legalnych, a także możliwość i łatwość zastosowania substancji zamiennych zarówno do celów legalnych, jak i do nielegalnego wyrobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, stwierdzi, że:
 - (a) dana substancja jest często stosowana przy nielegalnym wyrobie jakiegoś środka odurzającego lub substancji psychotropowej,
 - (b) wielkość i rozprzestrzenienie nielegalnego wyrobu danego środka odurzającego lub substancji psychotropowej stwarza problemy dla zdrowia publicznego lub problemy społeczne, uzasadniające działania na skalę międzynarodową, to Organ przedstawi Komisji ocenę tej substancji, w której uwzględni prawdopodobne skutki umieszczenia danej substancji w tabeli I albo w tabeli II zarówno w celu jej legalnego stosowania, jak i nielegalnego wyrobu, wraz z ewentualnymi zaleceniami odnoszącymi się do nadzoru nad daną substancją, których zastosowanie byłoby celowe w świetle oceny dokonanej przez Organ.

5. Komisja rozważywszy uwagi przedstawione przez Strony, a także uwagi i zalecenia Organu, którego ocena w sprawach naukowych jest miarodajna, biorąc też pod uwagę inne istotne czynniki, może powziąć, większością dwóch trzecich głosów członków Komisji, decyzję o umieszczeniu danej substancji w tabeli I lub tabeli II.

6. O każdej decyzji Komisji, podjętej na podstawie niniejszego artykułu, Sekretarz Generalny zawiadomi wszystkie Państwa i inne jednostki, które są lub które mają prawo stać się Stronami niniejszej Konwencji, oraz Organ. Decyzja ta nabiera pełnej mocy w stosunku do każdej Strony po upływie stu osiemdziesięciu dni od daty podania jej do wiadomości.

7. (a) Decyzje Komisji podjęte na podstawie niniejszego artykułu podlegają rewizji przez Radę na prośbę jednej ze Stron przedstawioną w ciągu stu osiemdziesięciu dni po otrzymaniu zawiadomienia o decyzji. Prośba o rewizję powinna być skierowana do Sekretarza Generalnego, wraz ze wszystkimi istotnymi informacjami, na podstawie których wystąpiono z tą prośbą;

(b) Sekretarz Generalny przekazuje odpisy prośby o rewizję oraz istotne informacje Komisji, Organowi i wszystkim Stronom, zapraszając je do zgłoszenia uwag w terminie dziewięćdziesięciu dni. Wszystkie otrzymane uwagi zostaną przedstawione Radzie do rozważenia;

(c) Rada może zatwierdzić lub uchylić decyzję Komisji. O decyzji Rady zawiadamia się wszystkie Państwa i inne jednostki, które są lub które mają prawo stać się Stronami niniejszej Konwencji, Komisję i Organ.

8. (a) Nie naruszając ogólnego znaczenia postanowień zawartych w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz postanowień Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r., Strony podejmą kroki, jakie uznają za stosowne, aby nadzorować produkcję i rozprowadzanie substancji wymienionych w tabeli I i w tabeli II, dokonywane na ich obszarze.

(b) W tym celu Strony mogą:

(i) kontrolować wszystkie osoby fizyczne i przedsiębiorstwa, które prowadzą wyrób bądź rozprowadzają takie substancje,

(ii) kontrolować za pomocą zezwoleń przedsiębiorstwa oraz lokale, w których taki wyrób bądź rozprowadzanie może się odbywać,

(iii) wymagać, aby jednostki, które posiadają zezwolenia ogólne, uzyskiwały odrębne pozwolenie na prowadzenie każdej z wyżej wymienionych czynności,

(iv) zapobiegać nagromadzeniu przez wytwórców i jednostki rozprowadzające takich ilości tych substancji, które przewyższają ilości potrzebne do normalnego funkcjonowania przedsiębiorstwa, uwzględniając sytuację na rynku.

9. W odniesieniu do substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II, każda Strona podejmie następujące działania:

(a) ustanowi i będzie utrzymywać system nadzorowania międzynarodowego handlu substancjami wymienionymi w tabeli I i tabeli II, aby ułatwić wykrywanie podejrzanych transakcji. Te systemy nadzorowania winny być prowadzone w ścisłej współpracy z wytwórcami, importerami, eksporterami, hurtownikami i jednostkami handlu detalicznego, którzy powinni informować właściwe władze o podejrzanych zamówieniach i transakcjach;

(b) stworzy warunki, aby dokonywane było zajęcie każdej substancji wymienionej w tabeli I lub tabeli II, jeżeli istnieją dostateczne dowody, że przeznaczono ją do nielegalnej produkcji środka odurzającego lub substancji psychotropowej;

(c) zawiadomi, tak szybko, jak to jest możliwe, właściwe władze i służby zainteresowanych Stron, jeżeli istnieją przesłanki, aby uważać, że przywóz, wywóz lub tranzyt którejkolwiek substancji wymienionej w tabeli I lub tabeli II są przeznaczone dla nielegalnego wyrobu środków odurzających lub substancji psychotropowych, włączając w to zwłaszcza informacje o sposobach płatności i inne ważne dane, które skłoniły do takiego przekonania;

(d) będzie wymagać, aby przesyłki przywożone z zagranicy i wywożone za granicę były właściwie oznakowane i aby towarzyszyły im właściwe dokumenty. Dokumenty handlowe, takie jak faktury, wykazy ładunków, dokumenty celne, przewozowe i inne dotyczące przewozu powinny zawierać dla substancji przywożonych z zagranicy lub wywożonych za granicę nazwy takie, jakie podane są w tabeli I lub tabeli II, ilości przywożone lub wywożone, nazwę i adres eksportera, importera, oraz, jeżeli jest dostępny, adres odbiorcy ostatecznego;

(e) zapewni, że dokumenty, o których mowa w lit. (d) niniejszego ustępu, będą przechowywane co najmniej przez dwa lata i że będą dostępne do wglądu dla właściwych władz.

10. (a) Oprócz postanowień zawartych w ustępie 9 i na prośbę skierowaną przez zainteresowaną Stronę do Sekretarza Generalnego każda Strona, z której obszaru substancja wymieniona w tabeli I ma zostać wywieziona za granicę, zapewni, aby przed dokonaniem takiego wywozu, niżej podane informacje były przekazane przez właściwe organy tej Strony właściwym organom kraju przywozu:

(I) nazwa i adres eksportera, importera, oraz, jeżeli jest dostępny, odbiorcy ostatecznego;

(II) nazwa substancji wymieniona w tabeli I;

(III) ilość substancji, która ma być wywieziona za granicę;

(IV) przewidywane miejsce, przez które ma nastąpić wwóz, i przewidywana data wysyłki;

(V) wszelkie inne informacje wzajemnie uzgodnione przez Strony.

(b) Strona może zastosować dokładniejsze lub bardziej surowe środki kontroli niż przewidziane w niniejszym ustępie, jeżeli uważa to za korzystne lub potrzebne.

11. W przypadkach, gdy Strona dostarcza informacji innej Stronie zgodnie z ustępami 9 i 10 niniejszego artykułu, to Strona, która dostarcza tych informacji, może wymagać, aby Strona, która je otrzymuje, zachowała jako poufne wszelkie dane odnoszące się do tajemnicy gospodarczej, przemysłowej, handlowej bądź zawodowej i postępowania handlowego.

12. Każda Strona przedstawia corocznie Organowi, w postaci i w sposób ustalony przez Organ, informacje odnoszące się do:

(a) ilości substancji wymienionych w tabeli I i tabeli II, które zostały skonfiskowane, oraz ich pochodzenia, jeśli to wiadome,

(b) jakiegokolwiek substancji nie zamieszczonej w tabeli I lub tabeli II, co do której stwierdzono, że była używana do nielegalnej produkcji środków odurzających lub substancji psychotropowych, i która, zdaniem Strony, jest dostatecznie ważna, aby o niej został zawiadomiony Organ,

(c) metody nielegalnego pozyskiwania oraz nielegalnego wyrobu.

13. Organ przedstawia Komisji doroczne sprawozdanie dotyczące wykonywania postanowień niniejszego artykułu, a Komisja dokonuje okresowego przeglądu dla stwierdzenia, czy zakres tabeli I i tabeli II jest wyczerpujący i właściwy.

14. Postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą preparatów farmaceutycznych ani innych produktów zawierających substancje wymienione w tabeli I i tabeli II, które zostały sporządzone w taki sposób, że substancje te nie mogą być łatwo użyte bądź uzyskane z nich przy zastosowaniu prostych środków.

Artykuł 13

Materiały i urządzenia

Strony podejmą kroki, jakie uznają za stosowane, aby zapobiegać handlowi oraz nielegalnemu pozyskiwaniu materiałów i urządzeń mogących służyć do nielegalnej produkcji lub wytwarzania środków odurzających i substancji psychotropowych i w tym celu będą ze sobą współpracować.

Artykuł 14

Środki podejmowane dla zniszczenia nielegalnie uprawianych roślin zawierających środki odurzające oraz dla usunięcia nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe

1. Środki podejmowane przez Strony, zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji, będą nie mniej surowe niż postanowienia odnoszące się do zniszczenia nielegalnej uprawy roślin zawierających substancje odurzające i psychotropowe i do likwidacji nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe, zamieszczone w Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz w Konwencji z 1971 r.

2. Każda Strona podejmie właściwe działania, aby zapobiec nielegalnej uprawie roślin zawierających substancje odurzające i psychotropowe, takich jak mak lekarski, krzew koka i rośliny konopi, oraz dokonać zniszczenia takich roślin uprawianych nielegalnie na jej obszarze. Podejmowane działania powinny respektować podstawowe prawa człowieka, a także brać pod uwagę tradycyjne legalne użycie, w przypadkach, w których istnieją historyczne dowody takiego użycia, jak również względy ochrony środowiska.

3. (a) Strony mogą współpracować dla zwiększenia skuteczności wysiłków mających na celu zniszczenie roślin. Taka współpraca może obejmować, między innymi, pomoc, gdy jest to właściwe, dla całościowego rozwoju obszarów wiejskich prowadzącego do gospodarczo właściwych kultur zamiennych zastępujących nielegalne uprawy. Czynniki takie, jak dostęp do rynków zbytu, posiadane środki materialne oraz panujące warunki społeczno-gospodarcze powinny być brane pod uwagę, zanim przystąpi się do realizacji takich programów. Strony mogą zgodzić się na każde inne właściwe sposoby współpracy.

(b) Strony będą także ułatwiać wymianę informacji naukowej i technicznej oraz prowadzenie prac badawczych dotyczących zniszczenia roślin.

(c) W przypadkach gdy istnieją wspólne granice, Strony będą starały się współdziałać w programach niszczenia roślin w ich strefach przygranicznych.

4. Strony podejmą właściwe działania mające na celu likwidację lub zmniejszenie nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe, tak aby zmniejszyć w ten sposób ludzkie cierpienie, a także usunąć pobudki finansowe skłaniające do prowadzenia nielegalnego obrotu. Działania te mogą być oparte, między innymi, na zaleceniach Organizacji Narodów Zjednoczonych, wyspecjalizowanych instytucji Narodów Zjednoczonych, takich jak Światowa Organizacja Zdrowia i innych właściwych organizacji międzynarodowych, oraz na Całościowym Interdyscyplinarnym Systemie przyjętym przez Międzynarodową Konferencję w sprawie Nadużywania i Nielegalnego Obrotu Narkotykami, która odbyła się w 1987 r., w takim zakresie, w jakim odnoszą się do organów rządowych i pozarządowych oraz do

działań osób fizycznych w dziedzinie zapobiegania, postępowania leczniczego i rehabilitacji. Strony mogą zawierać dwustronne i wielostronne porozumienia i uzgodnienia, mające na celu likwidację lub zmniejszenie nielegalnego popytu na środki odurzające i substancje psychotropowe.

5. Strony mogą także podejmować niezbędne działania w celu szybkiego niszczenia lub legalnego przekazania środków odurzających, substancji psychotropowych oraz substancji wymienionych tabeli I i tabeli II, które zostały zajęte lub skonfiskowane, a także w celu uznania za dopuszczalne użycie, w celach dowodowych, jedynie niezbędnych ilości tych substancji, właściwie uwierzytelnionych.

Artykuł 15 **Przewoźnicy**

1. Strony podejmą właściwe działania dla zapewnienia, aby środki transportowe wykorzystywane przez przewoźników nie były używane do popełnienia przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1; działania także mogą obejmować specjalne uzgodnienia z przewoźnikami publicznymi.

2. Każda Strona będzie wymagać od przewoźników publicznych, aby podejmowali rozsądne środki ostrożności dla zapobieżenia użytkowania ich środków przewozowych do popełnienia przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1. Takie środki ostrożności mogą obejmować:

a) jeżeli główna siedziba przewoźnika znajduje się na obszarze Strony:

- (i) szkolenie pracowników o sposobach ustalania podejrzanych przesyłek lub osób,
- (ii) dbałość o uczciwość osobistą personelu,

b) jeżeli przewoźnik prowadzi działalność na obszarze Strony:

- (i) przedkładanie wykazu ładunków z wyprzedzeniem, kiedy jest to możliwe,
- (ii) stosowanie trudnych do podrobienia, indywidualnie sprawdzalnych pieczęci na opakowaniu ładunków,
- (iii) powiadamianie właściwych władz możliwie jak najszybciej o wszystkich podejrzanych okolicznościach, które mogą być związane z popełnianiem przestępstw określonych w artykule 3 ustęp 1.

3. Każda Strona będzie starała się zapewnić współpracę pomiędzy przewoźnikami a właściwymi władzami w miejscach przyjazdu i wyjazdu i w innych miejscach kontroli celnej, tak aby uniemożliwić nieupoważnionym dostęp do środków transportu i do ładunków i wprowadzić w życie odpowiednie środki zabezpieczające.

Artykuł 16 **Dokumenty handlowe i oznakowanie wywozu**

1. Każda Strona będzie wymagać, aby każdy legalny wywóz środków odurzających i substancji psychotropowych był zaopatrzony we właściwe dokumenty. Poza wymogami odnoszącymi się do dokumentacji, zawartymi w artykule 31 Konwencji z 1961 r., w artykule 31 Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami, i artykule 12 Konwencji z 1971 r., dokumenty handlowe, takie jak faktury, wykazy ładunków, dokumenty celne, przewozowe i inne dotyczące przewozu powinny zawierać nazwy środków odurzających i substancji psychotropowych, które są w odpowiedzialnych wykazach Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r. oraz ilość, która jest wywożona, nazwę i adres eksportera, importera oraz, jeżeli jest dostępny, adres odbiorcy.

2. Każda Strona będzie wymagać, aby przesyłki środków odurzających i substancji psychotropowych przeznaczone do wywozu były prawidłowo oznakowane.

Artykuł 17 **Nielegalny obrót drogą morską**

1. Strony będą współdziałały w możliwie najszerszym zakresie oraz zgodnie z międzynarodowym prawem morza, aby przeciwdziałać nielegalnemu obrotowi drogą morską.

2. Strona, która ma istotne powody, aby podejrzewać, że statek jej bandery lub nie okazujący bandery albo znaków rejestracyjnych współdziała w nielegalnym obrocie, może prosić o pomoc inne Strony dla przeciwdziałania wykorzystywaniu statku do takiego celu. Strony, do których zwrócono się z prośbą o taką pomoc, udzielą jej w ramach posiadanych środków.

3. Strona, która ma istotne powody, aby podejrzewać, że statek korzystający ze swobody żeglugi zgodnie z prawem międzynarodowym, który okazuje banderę albo znaki rejestracyjne innej Strony, współdziała w nielegalnym obrocie, może zawiadomić o tym Państwo tej bandery, prosić o potwierdzenie rejestracji, a w przypadku uzyskania tego potwierdzenia, prosić o zezwolenie przez Państwo tej bandery na podjęcie stosownych środków wobec tego statku.

4. Zgodnie z postanowieniami ustępu 3 lub zgodnie z obowiązującymi pomiędzy nimi umowami lub też zgodnie z jakimikolwiek porozumieniami lub uzgodnieniami, zawartymi pomiędzy takimi Stronami, Państwo bandery może zezwolić Państwu wzywającemu, między innymi, na:

(I) wejście na pokład statku,

(II) przeszukanie statku,

(III) jeżeli znalezione zostaną dowody współdziałania w nielegalnym obrocie, podjęcie właściwych działań wobec statku, osób i ładunku znajdujących się na statku.

5. W przypadku podjęcia czynności wynikających z postanowień niniejszego artykułu, zainteresowane strony będą zwracały należną uwagę na to, aby nie powodować zagrożenia bezpieczeństwa życia na morzu, bezpieczeństwa statku i ładunku, ani nie naruszać handlowych i prawnych interesów Państwa bandery ani żadnego innego zainteresowanego Państwa.

6. Państwo bandery może, w zgodzie ze swymi zobowiązaniami wynikającymi z ustępu 1 niniejszego artykułu, uzależnić swoje zezwolenie od warunków, które zostaną wspólnie uzgodnione pomiędzy tym Państwem a Stroną wzywającą, łącznie z warunkami dotyczącymi odpowiedzialności.

7. Dla celów wymienionych w ustępach 3 i 4 niniejszego artykułu Strona odpowie szybko na każdą prośbę innej Strony, dotyczącą ustalenia, czy statek, który pływa pod jego banderą, jest do tego upoważniony, a także na prośby dotyczące zezwolenia, o którym mowa w ustępie 3. W chwili przystępowania do niniejszej konwencji każda Strona wyznaczy władzę albo, jeżeli jest to konieczne, władze, które będą przyjmowały takie prośby i odpowiadały na nie. O tym wyznaczeniu zostaną powiadomione, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego, wszystkie pozostałe Strony, w ciągu jednego miesiąca od jego dokonania.

8. Strona, która podjęła jakiegokolwiek działania w oparciu o postanowienia niniejszego artykułu, niezwłocznie zawiadomi zainteresowane Państwo bandery o wynikach tych działań.

9. Strony rozważą zawieranie dwustronnych bądź regionalnych umów lub uzgodnień dla realizacji postanowień, o których mowa w niniejszym artykule, lub w celu zwiększenia skuteczności ich realizacji.

10. Czynności wymienione w ustępie 4 niniejszego artykułu będą podejmowane tylko przez okręty wojenne bądź samoloty wojskowe, lub też przez inne okręty lub samoloty wyraźnie oznakowane i dające się zidentyfikować jako wypełniające funkcje państwowe i upoważnione do tego celu.

11. Jakakolwiek czynność podejmowana zgodnie z postanowieniami niniejszego artykułu powinna należycie uwzględniać konieczność nienaruszania praw i obowiązków oraz wykonywania jurysdykcji przez Państwa brzegowe, zgodnie z postanowieniami międzynarodowego prawa morza.

Artykuł 18

Strefy wolnościowe i wolne porty

1. Strony zastosują środki, do przeciwdziałania nielegalnemu obrotowi środkami odurzającymi, substancjami psychotropowymi i substancjami wymienionymi w tabeli I i tabeli II w strefach wolnościowych i wolnych portach, które będą nie mniej surowe niż te, które są stosowane w innych częściach ich obszaru.

2. Strony będą starały się:

(a) nadzorować ruch towarów i osób w strefach wolnościowych i w wolnych portach; w tym celu upoważnią właściwe władze do przeszukiwania ładunków oraz wychodzących i wychodzących statków, włączając w to jednostki turystyczne i statki rybackie, jak również samoloty i pojazdy, a także, gdy zajdzie taka potrzeba, rewidowania członków załóg, pasażerów i ich bagażu;

(b) ustanowić i utrzymać system pozwalający na wykrywanie przesyłek podejrzanych o to, że zawierają środki odurzające, substancje psychotropowe oraz substancje wymienione w tabeli I i tabeli II, które są wprowadzane lub które opuszczają strefę wolnościową lub wolny port;

(c) ustanowić i utrzymać system nadzoru w portach i na terenach portowych oraz w portach lotniczych i na punktach kontroli granicznej w strefach wolnościowych i w wolnych portach.

Artykuł 19

Użycie usług poczty

1. Zgodnie ze swymi zobowiązaniami wynikającymi z konwencji Międzynarodowej Unii Pocztovej, a także zgodnie z podstawowymi zasadami własnych systemów prawa krajowego, Strony podejmą działania, aby przeciwdziałać użyciu poczty do nielegalnego obrotu i w tym celu będą ze sobą współpracować.

2. Działania, o których mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, powinny obejmować, w szczególności:

(a) skoordynowane przedsięwzięcia dla zapobiegania i karania użycia usług poczty dla nielegalnego obrotu;

(b) wprowadzenie i stosowanie przez upoważnionych pracowników służb ścigania technik dochodzeniowych i kontrolnych, mających na celu wykrycie nielegalnych przesyłek pocztowych, zawierających środki odurzające, substancje psychotropowe i substancje wymienione w tabeli I i tabeli II;

(c) kroki prawodawcze, umożliwiające stosowanie odpowiednich środków dla zapewnienia materiału dowodowego, wymaganego w postępowaniu sądowym.

Artykuł 20

Informacje przedstawiane przez Strony

1. Strony przesyłają do Komisji, za pośrednictwem Sekretarza Generalnego, informację o wykonywaniu niniejszej konwencji na ich obszarze, a w szczególności:

(a) teksty ich ustaw i rozporządzeń uchwalanych w celu wprowadzania w życie postanowień niniejszej konwencji;

(b) szczegóły dotyczące przypadków nielegalnego obrotu w zakresie ich jurysdykcji, które uważają za ważne ze względu na ujawnienie nowych tendencji, wchodzące w grę ilości, źródła, z których te substancje pochodziły, lub z uwagi na metody używane przez osoby w nie zamieszane.

2. Strony dostarczają te informacje w sposób i w terminie, który określi Komisja.

Artykuł 21

Funkcje Komisji

Komisja ma prawo rozpatrywać wszystkie sprawy związane z celami niniejszej konwencji, a w szczególności:

- (a) Komisja będzie, na podstawie informacji dostarczonych przez Strony, zgodnie z postanowieniami artykułu 20, oceniać realizację niniejszej Konwencji;
- (b) Komisja może przedłożyć propozycje oraz ogólne zalecenia sporządzone na podstawie przeglądu informacji otrzymanych od Stron;
- (c) Komisja może zwrócić uwagę Organowi na jakąkolwiek sprawę, która może dotyczyć jego funkcjonowania;
- (d) Komisja powinna, w odniesieniu do jakiejkolwiek sprawy przekazanej jej przez Organ, zgodnie z postanowieniami artykułu 22 ustęp 1 litera (b), podjąć takie działania, jakie uważa za właściwe;
- (e) Komisja może w trybie określonym w artykule 12 dokonywać zmian w tabeli I i tabeli II;
- (f) Komisja może podawać do wiadomości Państw nie będących Stronami niniejszej konwencji decyzje i zalecenia, które podejmuje zgodnie z niniejszą konwencją, tak aby mogły one rozważyć podjęcie odpowiednich działań zgodnie z niniejszą konwencją.

Artykuł 22

Funkcje Organu

1. Nie naruszając postanowień dotyczących funkcji Komisji zawartych w artykule 21, a także nie naruszając postanowień dotyczących funkcji Organu i Komisji wynikających z Konwencji 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r.:

- (a) jeżeli po zbadaniu informacji, którą sam posiada, którą posiada Sekretarz Generalny bądź Komisja, lub też informacji przekazanych przez organy Narodów Zjednoczonych, Organ ma podstawę do przypuszczenia, że cele niniejszej konwencji są w zakresie jego właściwości nie realizowane, to Organ ma prawo zwrócić się o udzielenie wyjaśnień do Strony lub Stron;
- (b) w odniesieniu do artykułów 12, 13 i 16:
 - (i) po podjęciu kroków, zgodnie z lit. (a) niniejszego artykułu, Organ może, jeżeli uzna to za konieczne, wezwać zainteresowaną Stronę do zastosowania takich środków zaradczych, które w danych okolicznościach mogą okazać się potrzebne dla zapewnienia wykonania postanowień artykułów 12, 13 i 16;
 - (ii) do chwili podjęcia działania zgodnie z punktem (iii) poniżej, Organ będzie traktował jako poufną korespondencję prowadzoną z zainteresowaną Stroną w myśl postanowień poprzednich liter;
 - (iii) jeżeli Organ stwierdzi, że zainteresowana Strona zaniedbała podjęcie środków zaradczych, do których zastosowania wezwano ją zgodnie z postanowieniami niniejszej litery, Organ może zwrócić uwagę Stron, Rady i Komisji na tę sprawę. Każde sprawozdanie publikowane przez Organ, zgodnie z postanowieniami niniejszej litery, powinno zawierać także opinię zainteresowanej Strony, jeżeli ona tego zażąda.
- 2. Każda Strona zostanie zaproszona do przysłania przedstawiciela na posiedzenie Organu, na którym ma być rozpatrywana, zgodnie z niniejszym artykułem, sprawa dotycząca bezpośrednio tej Strony.
- 3. W wypadku gdy decyzja Organu, podjęta zgodnie z niniejszym artykułem, nie została podjęta jednomyślnie, należy przedstawić opinię mniejszości.
- 4. Decyzje Organu podejmowane na podstawie niniejszego artykułu powinny być uchwalone większością dwóch trzecich głosów wszystkich członków Organu.
- 5. Wykonując swoje funkcje wynikające z ustępu 1 lit. (a) niniejszego artykułu, Organ zapewni poufność wszelkiej informacji, jaka może znaleźć się w jego posiadaniu.
- 6. Odpowiedzialność Organu wynikająca z postanowień niniejszego artykułu nie dotyczy wykonywania umów lub porozumień zawartych pomiędzy Stronami zgodnie z postanowieniami niniejszej konwencji.
- 7. Postanowienia niniejszego artykułu nie dotyczą sporów pomiędzy Stronami, do których mają zastosowanie postanowienia artykułu 32.

Artykuł 23

Sprawozdania Organu

1. Organ sporządza sprawozdanie roczne ze swej działalności, zawierające analizę informacji, którymi dysponuje, i w odpowiednich wypadkach, zestawienie ewentualnych wyjaśnień dostarczonych przez Stronę z własnej inicjatywy lub na żądanie, jak też wszelkie uwagi i zalecenia, które Organ pragnie sformułować. Organ może również opracować uzupełniające sprawozdania, które uzna za potrzebne.

Sprawozdania są przedstawiane Radzie za pośrednictwem Komisji, która może poczynić uwagi, jakie uzna za celowe.

2. Sprawozdania Organu są przekazywane Stronom, a następnie publikowane przez Sekretarza Generalnego. Strony zezwalają na swobodne rozpowszechnianie tych sprawozdań.

Artykuł 24

Stosowanie surowszych środków niż te, które są wymagane przez konwencję

Strona może zastosować bardziej radykalne lub bardziej surowe środki niż te, które są przewidziane w niniejszej konwencji, jeżeli uważa to za korzystne lub potrzebne dla zapobiegania lub zwalczania nielegalnego obrotu.

Artykuł 25

Postanowienia dotyczące nienaruszalności praw i obowiązków wynikających z wcześniejszych umów

Postanowienia niniejszej konwencji nie naruszają żadnych praw ani obowiązków, które wynikają dla Stron niniejszej konwencji z postanowień Konwencji z 1961 r., Konwencji z 1961 r. z późniejszymi zmianami oraz Konwencji z 1971 r.

Artykuł 26

Podpisanie

Niniejsza Konwencja będzie otwarta do podpisania w Biurze Narodów Zjednoczonych w Wiedniu, od dnia 20 grudnia 1988 r. do dnia 28 lutego 1989 r., a następnie w siedzibie Organizacji Narodów Zjednoczonych w Nowym Jorku, do dnia 20 grudnia 1989 r., przez:

- (a) wszystkie Państwa,
- (b) Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Namibii,
- (c) regionalne organizacje integracji gospodarczej, które są kompetentne w odniesieniu do prowadzenia rokowań, zawierania i stosowania porozumień międzynarodowych odnoszących się do spraw objętych niniejszą konwencją, przy czym postanowienia konwencji odnoszące się do Stron, Państw lub służb narodowych mają zastosowanie do tych organizacji w zakresie ich właściwości.

Artykuł 27

Ratyfikacja, przyjęcie, zatwierdzenie lub formalne potwierdzenie

1. Niniejsza konwencja podlega ratyfikacji, przyjęciu lub zatwierdzeniu przez Państwa i przez Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Namibii, a także formalnemu potwierdzeniu przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, o których mowa w artykule 26 lit. (c). Dokumenty ratyfikacyjne, przyjęcia lub zatwierdzenia, a także dotyczące aktu formalnego potwierdzenia będą składane Sekretarzowi Generalnemu.
2. W swych dokumentach formalnego zatwierdzenia regionalne organizacje integracji gospodarczej określą zakres swej właściwości w odniesieniu do spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji. Organizacje te poinformują też Sekretarza Generalnego o jakichkolwiek zmianach w zakresie ich właściwości, dotyczących spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji.

Artykuł 28

Przystąpienie

1. Niniejsza Konwencja pozostaje otwarta do przystąpienia przez każde Państwo, przez Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Namibii oraz przez regionalne organizacje integracji gospodarczej, o których mowa w artykule 26 lit. (c). Przystąpienie następuje przez złożenie dokumentu przystąpienia Sekretarzowi Generalnemu.
2. W swych dokumentach przystąpienia regionalne organizacje integracji gospodarczej określą zakres swej właściwości w odniesieniu do spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji. Organizacje te poinformują też Sekretarza Generalnego o jakichkolwiek zmianach w zakresie ich właściwości, dotyczących spraw będących przedmiotem niniejszej konwencji.

Artykuł 29

Wejście w życie

1. Niniejsza Konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od złożenia Sekretarzowi Generalnemu dwudziestego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia przez Państwa lub przez Namibię reprezentowaną przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Namibii.
2. W stosunku do każdego Państwa lub do Namibii reprezentowanej przez Radę Organizacji Narodów Zjednoczonych do spraw Namibii, które dokona ratyfikacji, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia do niniejszej konwencji po złożeniu dwudziestego dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia, niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia złożenia przez nie dokumentu ratyfikacyjnego, przyjęcia, zatwierdzenia lub przystąpienia.

3. W stosunku do każdej regionalnej organizacji integracji gospodarczej, o której mowa w artykule 26 litera (c), która złoży dokument formalnego zatwierdzenia lub dokument przystąpienia, niniejsza konwencja wejdzie w życie dziewięćdziesiątego dnia od dnia dokonania takiego złożenia lub w dniu wejścia niniejszej konwencji w życie, zgodnie z ustępem 1 niniejszego artykułu, jeśli ta ostatnia data przypadnie później.

Artykuł 30

Wypowiedzenie

1. Każda Strona może wypowiedzieć niniejszą konwencję w każdym czasie, składając w tym celu Sekretarzowi Generalnemu odpowiednią notyfikację.
2. Takie wypowiedzenie nabiera mocy w odniesieniu do zainteresowanej Strony po roku od daty otrzymania notyfikacji przez Sekretarza Generalnego.

Artykuł 31

Poprawki

1. Każda Strona może zaproponować poprawkę do niniejszej konwencji. Tekst każdej takiej poprawki, wraz z uzasadnieniem, Strona przedstawia Sekretarzowi Generalnemu, który przekazuje go pozostałym Stronom z pytaniem, czy przyjmują proponowaną poprawkę. Jeżeli proponowana poprawka rozesłana w ten sposób nie zostanie odrzucona przez żadną ze Stron w ciągu dwudziestu czterech miesięcy następujących po jej rozesłaniu, jest uważana za przyjętą i wchodzi w życie w odniesieniu do każdej Strony dziewięćdziesiątego dnia po złożeniu przez tę Stronę Sekretarzowi Generalnemu dokumentu wyrażającego zgodę na przyjęcie tej poprawki.
2. Jeżeli proponowana poprawka zostanie odrzucona przez którąkolwiek ze Stron, Sekretarz Generalny porozumie się ze Stronami i jeżeli większość tego zażąda, przedstawi sprawę, razem z uwagami poczynionymi przez Strony, Radzie, która może podjąć decyzję o zwołaniu konferencji, zgodnie z artykułem 62 ustęp 4 Karty Narodów Zjednoczonych. Poprawka będąca rezultatem takiej konferencji zostanie zamieszczona w protokole zmieniającym konwencję. Zgoda na przyjęcie takiego protokołu musi być zawarta w oddzielnym dokumencie przesłanym do Sekretarza Generalnego.

Artykuł 32

Rozstrzygnięcie sporów

1. Jeżeli między dwiema lub więcej Stronami powstanie spór co do interpretacji lub stosowania niniejszej konwencji, Strony porozumieją się między sobą w celu uregulowania tego sporu w drodze rokowań, przeprowadzenia dochodzenia, pośrednictwa, pojednania, arbitrażu, zwrócenia się do instytucji regionalnych, na drodze sądowej lub za pomocą innych pokojowych środków, według ich wyboru.
2. Każdy spór, który nie zostanie uregulowany za pomocą środków przewidzianych w ustępie 1 niniejszego artykułu, będzie na żądanie jednego z Państw uczestniczących w sporze przekazany do rozstrzygnięcia Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości.
3. Jeżeli regionalna organizacja integracji gospodarczej, o której mowa w artykule 26 lit. (c), jest Stroną w sporze, który nie zostanie uregulowany za pomocą środków przewidzianych w ustępie 1 niniejszego artykułu, może ona, za pośrednictwem Państwa, które jest Członkiem Organizacji Narodów Zjednoczonych, prosić Radę aby zwróciła się o wydanie opinii doradczej do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości, zgodnie z artykułem 65 Statutu Trybunału, która to opinia będzie uważana za rozstrzygającą.
4. Każde Państwo może, w czasie podpisania lub ratyfikacji, przyjęcia lub zatwierdzenia niniejszej konwencji lub przystąpienia do niej, a także każda regionalna organizacja integracji gospodarczej, w czasie podpisywania bądź składania aktu formalnego potwierdzenia lub przystąpienia, może oświadczyć, że nie jest związana postanowieniami ustępów 2 i 3 niniejszego artykułu. Inne Strony nie będą związane postanowieniami ustępów 2 i 3 w odniesieniu do którejkolwiek Strony, która złoży takie oświadczenie.

Artykuł 33

Autentyczność tekstów

Teksty niniejszej konwencji w języku arabskim, angielskim, chińskim, francuskim, hiszpańskim i rosyjskim są jednakowo autentyczne.

Artykuł 34

Depozytariusz

Depozytariuszem niniejszej konwencji jest Sekretarz Generalny. Na dowód czego niżej podpisani, należycie upoważnieni, podpisali niniejszą konwencję.
Sporządzono w Wiedniu w jednym egzemplarzu dnia dwudziestego grudnia tysiąc dziewięćset osiemdziesiątego ósmego roku.

Tabela I | Tabela II

Efedryna Aceton

Ergometryna Bezwodnik octowy

Ergotamina Eter etylowy

1-Fenyl-2-propanon Kwas antranilowy

Kwas lizergowy Kwas fenylloctowy

Pseudoefedryna Piperydyna

Sole substancji Sole substancji

wymienionych w tej wymienionych w tej

tabeli w każdym tabeli w każdym

przypadku, gdy istnienie przypadku, gdy istnienie

takich soli jest możliwe. takich soli jest możliwe.